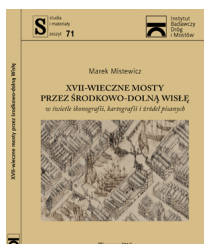

Niniejsza publikacja otrzymała wyróżnienie specjalne w Konkursie Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT – TECHNICUS 2014 za wysoki poziom merytoryczny oraz szatę edytorską.

Marek Mistewicz

XVII-wieczne mosty przez środkowo-dolną Wisłę w świetle ikonografii, kartografii i źródeł pisanych

W serii „S” Studia i Materiały (zesz. 71), wydawanej przez Instytut Badawczy Dróg i Mostów, została opublikowana monografia Marka Mistewicza pt. „XVII-wieczne mosty przez środkowo-dolną Wisłę w świetle ikonografii, kartografii i źródeł pisanych”.

Książka charakteryzuje mosty przez środkowo-dolną Wisłę, w jej delcie oraz w widłach Wisły i Sanu, użytkowane w XVII wieku. Omówiono w niej licznie zachowane źródła kartograficzne i

ikonograficzne, miedzioryty i rysunki z epoki oraz relacje pisane, a także traktaty architektoniczne i dzieła teoretyczne „architectura militaris”, dotyczące dróg i mostów. Na podstawie znakomitego zbioru źródeł dokonano szczegółowej analizy XVII-wiecznych konstrukcji mostów i rozwiązań technicznych stosowanych przy ich modernizacji. Zidentyfikowano 15 mostów stałych na drewnianych podporach i 25 mostów pływających zbudowanych blisko miast i fortec, w szczególności podczas wojen Polski ze Szwecją. Istotną część książki dotyczy drewnianych konstrukcji mostów przez Wisłę w Warszawie i w Toruniu, a także mostów Gdańska i Elbląga. Analiza źródeł pozwoliła na odkrycie w konstrukcji mostu w Toruniu wieszarowo-zastrzałowego przęsła wielkiej, prawie 55-metrowej rozpiętości, „najdłuższego przęsła XVII-wiecznej Europy”, które pomierzył, opisał i narysował słynny angielski podróżnik Peter Mundy. Odnaleziono również pierwszą mapę Królestwa Polskiego pokazującą sieć drogową, opublikowaną w 1696 r. przez Samuela von Pufendorfa w Norymberdze, której szkic w ołówku i kolejny rysunek w tuszu wykonał Erik Jönsson Dahlbergh podczas potopu szwedzkiego (1655-1659). Na podstawie mało znanych źródeł pisanych omówiono pierwszy zapewne w Europie most pontonowy, którego schemat narysowany w 1636 r. w dziele znanego polskiego architekta i artylerzysty Andrzeja dell’Aqua został twórczo rozwinięty i skonstruowany w latach 1646-1649 przez generała Krzysztofa Arciszewskiego. Wspomniany most pontonowy mógł zostać zastosowany w 1657 r. przez armię szwedzką do przeprawy przez Wisłę w Zakroczymiu. Z przedstawionych analiz wynika, że w XVII-wiecznej Polsce budowano mosty, stosując najnowocześniejsze wówczas technologie. Książka jest publikacją rozprawy doktorskiej opracowanej przez autora pod kierunkiem Pani prof. Danuty Kłosek-Kozłowskiej w marcu i obronionej w październiku 2012 r. na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej. Znalazły w niej również odzwierciedlenie niezwykle cenne uwagi recenzentów rozprawy: Pani prof. Jadwigi Roguskiej z Wydziału Architektury PW i Pana prof. Henryka Zobła, Dziekana Wydziału Inżynierii Lądowej PW.

Zamówienia na publikację można składać w Instytucie Badawczym Dróg i Mostów

Cena 100 zł netto +5% podatek VAT (bez kosztów wysyłki)

03-302 Warszawa, ul. Instytutowa 1

tel. 22 811 39 99, fax 22 814 50 28; e-mail: askrzybkowska@ibdim.edu.pl